

Singular, liberal i reformista

Francesc Homs Ferret

Conseller d'economia i finances de la Generalitat de Catalunya

Només unes breus paraules, perquè ja s'han dit moltes coses, totes elles molt interessants, entorn la figura d'aquest il·lustre personatge nascut aquí, a la vila de Calaf. Vull donar les gràcies i felicitar la comissió organitzadora d'aquesta sessió d'avui –però també per les altres quatre sessions que s'estan impulsant– i les entitats col·laboradores que esteu participant i suporteu els costos d'aquesta iniciativa: Agrupació Mútua, Bankpyme, Banc de Sabadell, La Caixa... totes les que figureu en el document d'entitats col·laboradores, juntament amb l'Ajuntament de Calaf; a tots vosaltres que fareu possible portar la veu del personatge i la veu de Calaf, arreu de l'Estat, a Barcelona i a Madrid. En primer lloc, felicitats per la iniciativa i gràcies per convidar-me a aquest acte, aquí a Calaf, i poder compartir amb aquestes il·lustres personalitats, historiadors, persones que coneixen molt bé el personatge i la història, que ens han traslladat idees, reflexions, pensaments de l'època i de la vida del personatge.

Un personatge molt singular

Sens dubte, un personatge molt singular, un personatge que, per la fotografia, sembla que era molt baix, no massa afavorit, un home, fins i tot maltès, però un home amb un gran caràcter, un home fort, amb una gran personalitat, enèrgic, i això diu molt de la gent de Calaf. El seu pensament, la seva vida, la seva trajectòria és la que és, però la personalitat bàsica, surt d'aquí, d'aquest poble, d'aquesta vila vostra. Un home amb una voluntat de superació, un esperit intrínsecament català, aquella íntima capacitat personal de voler superar-se sempre, d'esforçar-se contínuament per superar-se, una connotació molt pròpia del nostre país, de la nostra gent, de la gent de Calaf.

Un estudiant excel·lent, brillant, número u en promocions i concursos a càtedres. Era un home intel·ligent i erudit; un pedagog original, era molt legalista, però s'explicava bé; un historiador científic, era fidel al mètode, un catedràtic no dogmàtic, era fidel als seus pensaments; un economista innovador, s'ha dit que era un reformista, però era innovador, era un home que buscava sempre allò que era més innovador, molt propi també de l'esperit català, que sempre vol trencar, estar a l'avantguarda de les coses; un polí-

tic coherent, jo sí que crec que era un polític i coherent, i si m'ho permets, amic Anton, amb la teva passió i amb la teva voluntat de voler aprofundir en el personatge i en la història, amb aquesta passió teva d'estudiar-la, que t'ha portat a fer una tesi i saps molt de la història i del personatge, però t'haig de dir que no, que es pot ser polític i coherent. No per ser coherent has de deixar de ser polític; és més, jo crec que en els últims anys molts polítics han canviat moltes coses. Concretament, en els últims trenta anys hem canviat un règim dictatorial per una democràcia, a la qual cosa tu també has contribuït amb la teva participació personal. Els polítics del país han estat coherents. Per tant, avui no podem dir que ser polític és sinònim de no voler canviar les coses i de ser coherents alhora.

Un home liberal i reformista

Aquest home, va ser un home liberal, reformista. Com s'ha explicat, es va avançar al seu temps i va fracassar quan era ministre d'hisenda, i va fracassar perquè no el van entendre i es va haver d'enfrontar a aquesta situació que li va tocar viure. En aquest sentit, estic d'acord en què va ser un personatge molt coherent en si mateix. Era un home capaç, intel·ligent, enèrgic, fidel als seus plantejaments.

Era català, però mai no va utilitzar el català en els seus escrits, ni en el seu nom. No l'escrivia, ni el parlava regularment, però era català, amb uns arrels i uns pensaments, unes estructures, un element que podríem dir que naixien del vostre poble català. És algú que va sortir de la vostra vila. En canvi, va fer una dura crítica al catalanisme, es va atrevir a fer la seva reflexió crítica contra el catalanisme polític i cultural, també. Però era un home sincer, transparent; deia el que deia, i això va fer que tingués molts enemics i moltes adhesions. Ell deia la veritat, la seva veritat, i això el va portar a ser un home molt controvertit.

Portar Calaf al món

Se sap que va ser un bon company, un bon pare de família. Un home que us ha permès portar Calaf al món, un català, des del respecte, des de la discrepància, de la coincidència de la seva vida, del seu pensament, de la seva obra, de les coses que va fer, que va criticar, que va construir, que va defensar... va ser un home que va néixer a Calaf i va arribar molt lluny, fins i tot a implantar la pesseta, casualment per unes circumstàncies molt particulars, que durà més de cent trenta anys. Quan era ministre d'hisenda con-

solida una moneda que, aleshores, coexistia aprofitant la seva paritat i coincidència amb la moneda francesa. D'aquí va sortir un personatge que va fer moltes coses, fins i tot la consolidació d'una moneda que ha arribat fins avui i que d'aquí uns mesos, desapareixerà.

Calaf pot ser, també avui, nucli de persones que, segurament, amb el seu esperit i capacitat, amb la seva energia i voluntat, amb el seu pensament i tossuderia, amb la seva coherència, poden arribar a fer moltes coses. Moltes coses. Tant els joves, els professionals, la gent que sou aquí, heu sortit de Calaf. Molta gent que ha pogut fer grans aportacions al país, del signe que siguin, tant en la valoració política com intel·lectual, la que es vulgui fer, però es poden fer moltes coses si heu nascut a la magnífica vila de Calaf.

L'esperit català al món

Bé, no vull allargar massa aquest acte. Hem comptat amb diverses reflexions, però us haig de dir que aprofiteu aquesta circumstància de la desaparició d'una moneda que va ser tan utilitzada durant molt de temps, durant més de cent trenta anys, en el país, en l'Estat espanyol. Tindrem una moneda més ampla, l'euro, i la seva coincidència en la història d'un home que va néixer aquí, que va tenir la seva singular contribució a la creació d'aquesta moneda, aprofiteu-la, que és una circumstància puntual, històrica, conjuntural, que us permet situar Calaf en el món i posar la vostra vila, la vostra gent, l'esperit català en el món. Des de les idees, les formes de pensar i la coherència del que un creu compensa, doncs, haver nascut en aquesta vila i haver nascut a Catalunya, perquè es poden fer grans coses.

Ens agradaria veure més ministres que hagin nascut a Calaf, per què no, poden haver-hi més consellers, més ministres a la Unió Europea, més homes il·lustres, importants, que puguin aportar quelcom a la nostra societat i al món.

Coincidència des de la discrepància

Aquest és, des de la coincidència, des de la discrepància, un exemple d'un home que, amb la seva personalitat i la forma de fer i pensar, arriba a ésser un home distingit, important, influent, que fa la seva contribució a la història i que avui el recordem, després de més de cent cinquanta anys. Pot ser un element que motivi des d'aquí, des de Calaf, avui, en el llindar del nou segle, a que surtin nous homes, noves dones, noves maneres de pen-

sar, amb voluntats innovadores i que poden arribar a ésser també transformadors de la nostra societat, persones que poden fer grans contribucions al nostre temps i deixar, des d'aquí, un rastre en el nostre segle, aquest que comencem, important.

Felicitats per la vostra coincidència en l'acte que estem celebrant i commemorant, i per la vostra particular trajectòria que us fa, en aquests moments, coincidir amb una cosa tan important com és la desaparició de la pesseta. La nova etapa que comença amb l'euro es força engrescadora, important i interessant. Espero que d'aquí a un temps, nous historiadors podran dir que hi hauran noves coincidències de gent de Calaf i que hauran fet, també, aportacions importants a la nostra societat. Gràcies per la vostra presència aquí, felicitats per l'acte que esteu celebrant.